

Eesti keel III klass, 210 tundi

Õpitulemused	Õppesisu ja praktilised tööd
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none">1) kuulab mõtestatult eakohast teksti;2) toimib sõnumi või juhendi järgi;3) väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt: palub, küsib, selgitab, keeldub, vabandab, tänab;4) vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid;5) vaatleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab erinevusi ja sarnasusi;6) avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta;7) annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu;8) koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi;9) jutustab loetust ja läbielatud sündmusest;10) jutustab pildiseeria, tugisõnade, märksõnaskeemi ning küsimuste toel;11) mõtleb loole alguse ja lõpu;12) leiab väljendumiseks lähedase ja vastandtäheendusega sõnu;13) esitab luuletust peast.	<p>Teema: Suuline keelekasutus</p> <p><u>Kuulamine</u> Helide ja häälte ning häälikute eristamine (asukoht ja järjekord sõnas), hääliku pikkuse eristamine. Õpetaja ja kaaslaste kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslaste ettelugemise kuulamine. Kuuldu ning nähtu kommenteerimine. Fakti ja fantaasia eristamine. Õpetaja etteloetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ning lihtsa skeemi koostamine. Kaaslaste ettelugemise hindamine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana).</p> <p><u>Kõnelemine</u> Kuuldud jutu (muinasjutu, lühijutu lapse elust jms) ümberjutustamine. Dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ning nende ütlustele. Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Häälduse harjutamine, hääle tugevuse kohandamine vastavalt olukorrale. Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevuse, intonatsiooni) esiletoomine dramatiseeringus jm esituses. Selge häälduse jälgimine teksti esitades. Sobivate kõnetuste (palumise, küsimise, keeldumise, vabandust palumise, tänamise) valik suhtlemisel. Suuline selgitus, kõnetus- ja viisakusväljendid, teietamine ja sinatamine. Sõnavara arendamine: sõnatäheenduste selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas. Mõtete väljendamine terviklausetena. Küsimuste moodustamine ja esitamine ning neile vastamine. Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja</p>

	<p>etteantud teema põhjal. Aheljutustamine. Sündmuse, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine tugisõnade, skeemi ning tabeli abil.</p> <p>Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus erisuguste meeleolude väljendamiseks.</p> <p>Tuttava luuletuse ja dialoogi ilmekas (mõtestatud) peast esitamine. Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel. Arutlemine paaris ja rühmas: oma suhtumise väljendamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslaste arvamuse küsimine.</p>
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loeb nii häälega kui ka endamisi ladusalt ja teksti mõistes; 2) mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ning kaarti; 3) loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; 4) töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; 5) vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; 6) eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku ning keeldu; 7) tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna ja kirja; 8) on lugenud läbi vähemalt 10 eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatust; 9) teab nimetada mõnd lastekirjanikku. 	<p>Teema: Lugemine</p> <p>Kirjanduse eri liike ja žanre esindavad tekstid õppekirjandusse ja vabalugemiseks valitakse eesti ja väliskirjanike loomingust, lähtudes vajadusest õpilaste keelekasutust rikastada ja kultuuritraditsiooni edasi anda ning arvestades õppekava läbivate teemade käsitlemist.</p> <p>Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus.</p> <p>Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus).</p> <p>Ilukirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus, vanasõna.</p> <p>Lugemistehnika arendamine (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse).</p> <p>Lugemistehniliselt raskete sõnade ning sõnaühendite harjutamine. Oma ja kaaslaste lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvilt ja vihikust. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäeviku, kutse, õnnitluse, saatekava, tööjuhendi, raamatu sisukorra) lugemine. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid,</p>

	<p>liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses, lasteraamatutes ning lasteajakirjanduses. Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine.</p> <p>Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi. Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine.</p> <p>Töö tekstiga: õpitavate keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Õpiku sõnastiku kasutamine. Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine.</p> <p>Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades. Loetud raamatust jutustamine ning loetule emotsionaalse hinnangu andmine.</p> <p>Vajaliku raamatu leidmine õpetaja abiga ja iseseisvalt. Tekstiliikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri.</p> <p>Tarbe- ja teabetekst: teade, tööjuhend, eeskiri, retsept, saatekava, sõnastik, tööjuhend, sisukord, õpikutekst, teatmeteose tekst, ajalehe- ja ajakirja- ning muu meediatekst.</p>
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga; 2) kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti ära; 3) paigutab teksti korrektselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt; 4) valdab eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite 	<p>Teema: Kirjutamine</p> <p><u>Kirjatehnika</u></p> <p>Kirjutamise tehnika arendamine: ühtlane kirjarida, õiged tähekujud ja seosed nii väikestel kui suurtel kirjatähtedel.</p> <p>Kirjatöö paigutamine: vihiku lehele, kirjapaberile, tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p> <p>Töö vormistamine, puhtus, käekirja loetavus ning kuupäeva</p>

- õigekirja: eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset;
- 5) märgib kirjas häälikuid õigesti;
 - 6) eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid;
 - 7) kirjutab õigesti asesõnu;
 - 8) märgib õpitud sõnades õigesti kaashäälikuühendit;
 - 9) kirjutab õigesti sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse;
 - 10) märgib kirjas õigesti käänd- ja pöördõnade õpitud lõppe ning tunnuseid;
 - 11) teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses;
 - 12) kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed;
 - 13) piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi;
 - 14) kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ning kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna);
 - 15) koostab kutse, õnnitluse, teate ja e-kirja;
 - 16) kirjutab eakohase pikkusega ümberjutustusi ning teisi loovtöid küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel.

kirjutamine. Teksti veatu ärakiri tahvliilt ja õpikust.

Kirjalik tekstiloome

Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi. Oma kirjavea parandamine.

Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine (30-40 sõna).

Tarbeteksti kirjutamine: kutse, õnnitus, teade, e-kiri jm.

Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks.

Ümberjutustuse kirjutamine. Jutu kirjutamine pilditaiendusena (pildi allkiri, tegelaskõne jms). Loovtöö kirjutamine (vabajutt, jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, fantaasialugu).

Jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus; jutule alguse ja lõpu kirjutamine.

Omakirjutatud teksti üle kaaslasega arutamine.

Õigekeelsus

Häälik, silp, sõna, lause, tekst. Hääliku pikkuse ning häälikuühendi märkimine kirjas.

Tähed ja tähestik, tähestikuline järjekord.

I ja j-i õigekiri; h sõna alguses; sulghäälik oma- ja võõrsõnade alguses; k, p, t s-i ja h kõrval.

Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes ning tuntumates kohanimedes. Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade ja ilmakaarte nimetuses.

Silbitamine ja poolitamine.

Liitsõna.

Nimi-, omadus- ja tegusõna.

Ainsus ja mitmus.

Sõnavormide moodustamine küsimuste alusel.

Mitmuse nimetava ning sse-lõpulise sisseütleva, kaasaütleva ja ilmaütleva käände lõpu õigekirjutus.

Olevik ja minevik.

Pöördelõppude ning *da*-vormi õigekirjutus.

Erandliku õigekirjaga ase- ja küsisõnad (*ma, sa, ta, me, te, nad, kes,*

kas, kus).

Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause. Lause lõpumärgid.

Koma loetelus. Koma *et, sest, aga, kuid, siis, kui* puhul. Sidesõnad, mis ei nõua koma.

Sõnavara. Lähedase ja vastandtäheendusega sõna. Sõna ja tema vormide õigekirja ning tähenduse omandamine ja täpsustamine.

Koostaja: Viola Kaseniit